

شورای سیاست گذاری حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان تهران شهرستان تهران موسسه آموزش عالی حوزوی کوثر

پایان نامه سطح سه (کارشناسی ارشد)

گرایش فقه و اصول

عنوان

تحلیل قاعده ارشاد و کاربرد آن در فقه تربیتی اجتماعی

استاد راهنما

سرکار خانم دکتر فاطمه فلاح تفتی

نگارنده

حمیده عابدی

۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تمحیدیه

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا تَأْخُذُ وَ تُعْطِي وَ عَلَى مَا تُعَافِي وَ تَبْتَلِي، حَمْدًا يَكُونُ أَرْضَى
الْحَمْدِ لَكَ وَ أَحَبَّ الْحَمْدِ إِلَيْكَ وَ أَفْضَلَ الْحَمْدِ عِنْدَكَ، حَمْدًا يَمْلَأُ مَا خَلَقْتَ وَ يَبْلُغُ مَا
أَرَدْتَ، حَمْدًا لَا يُخْجِبُ عَنْكَ وَ لَا يُقْصِرُ دُونَكَ، حَمْدًا لَا يَنْقَطِعُ عَدَدُهُ وَ لَا يَفْنَى مَدَدُهُ. نهج
البلاغه خطبه ۱۶۰

خداوندا، تو را سپاس بر آنچه می گیری و بر آنچه می بخشی، و تو را سپاس بر عافیت
و بر بیماری و بلا، سپاسی که پسندیده ترین و محبوبترین و برترین حمد به سویت و در
پیشگاهت باشد. سپاسی که تمام فضای آفرینشت را پر کند، و تا جایی که اراده کنی برسد.
سپاسی که از قبول رحمت محجوب نشود، و از رسیدن به محضرت قاصر نباشد. سپاسی
که عددش به پایان نرسد، و پشتوانه اش فانی نگردد.

تقدیم به

حضرت امیر المومنین مولای دو عالم و مقتدای مومنان و شیعیان، امام اول علی علیه
السلام

تشکر

از تمامی کسانی که مرا در این امر یاری نمودند تشکرمی کنم. همچنین خانواده عزیزم که همواره در تمامی مراحل با دعای خیرشان پشتیبان بنده بودند. از اساتید محترم و دلسوزم خصوصا سرکار خانم فلاح که بسیار مشوق و راهنمای بنده بودند کمال تشکر را دارم. همچنین از سرکار خانم جلالی و سرکار خانم عباسی که در طول تمام سال های تحصیلم در حوزه پشتیبان بنده بودند بسیار سپاسگزارم.

- ۶۰) تهذيب الأصول، ج ۱، مؤلف جعفر سبحانی، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۶۳
- ۶۱) موسوی قزوینی، علی، ینابیع الأحكام فی معرفه الحلال و الحرام، ج ۲، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسين حوزه علمیه قم، ۱۴۲۴ هـ ق
- ۶۲) میرزای رشتی، حبیب الله، بدائع الأفكار، قم: مؤسسه آل البيت (علیه السلام)، ۱۳۱۳ هـ ق
- ۶۳) میرزای نائینی، محمد حسین، فوائد الأصول، چاپ ششم، ج ۳، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۴۱۷ هـ ق
- ۶۴) النجاشی الاسدی الکوفی، ابوالعباس احمد بن علی بن احمد بن العباس، فهرست اسماء مصنفی الشیعه المشتهر برجال النجاشی، مصحح موسی شبیری زنجانی، ج، اقم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۴۱۶ هـ ق
- ۶۵) نجفی، محمد حسن بن باقر، جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، ج ۲۶ و ج ۴۱، بیروت: بی نا، ۱۹۸۱ م
- ۶۶) نجفی مهدی کاشف الغطاء، احکام المتاجر المحرمه، نجف: مؤسسه کاشف الغطاء، ۱۴۲۳ هـ ق
- ۶۷) هذلی، ابوالقاسم نجم الدین جعفر بن حسن، (معروف به محقق حلی)، شرائع الاسلام، ج ۲، قم: نشر اسماعیلیان، بی تا

منابع فارسی

- ۱) اعرافی، علیرضا، فقه تربیتی، تحقیق و نگارش سید نقی موسوی، ج ۲، قم: موسسه فرهنگی هنری اشراق و عرفان، ۱۳۹۱
- ۲) باقری، خسرو، نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، چ ۱۳، تهران: مدرسه، ۱۳۸۵

- (۳) باندورا، آلبرت، نظریه های یادگیری، ترجمه فرهاد ماهر، تهران: نشر راهگشا،
بی تا
- (۴) پاینده، ابوالقاسم، نهج الفصاحه (مجموعه کلمات قصار حضرت رسول صلی
الله علیه و آله) تهران: دنیای دانش، ۱۳۸۲
- (۵) جعفری، لنگرودی محمدجعفر، مبسوط در ترمینولوژی حقوق، تهران: ص
۱۳۷۸..
- (۶)، تفسیر تسنیم، تحقیق و تنظیم حجج اسلام حسین شفیعی و
عطاء الله میرزاده، ج ۳۵، قم: اسراء، سال ۱۳۹۴
- (۷)
- (۸) جوادی آملی، عبدالله، کرامت در قرآن، قم: مرکز فرهنگی رجا، ۱۳۷۱، ص ۲۱
- (۹) حسینی، محمد، فرهنگ لغات و اصطلاحات فقهی، ج ۲، تهران: سروش،
۱۳۸۵
- (۱۰) دلشاد تهرانی، مصطفی، تربیت در نهج البلاغه، چ ۲، تهران: انتشارات دریا،
۱۳۷۹
- (۱۱)، سیری در تربیت اسلامی، چ ۴، تهران: نشر و
تحقیقات ذکر، ۱۳۸۰
- (۱۲)، ماه مهرپرور، تهران: نشر خانه اندیشه جوان، ۱۳۷۹،
ص ۳۸۰
- (۱۳) زهادت، عبدالمجید، تعلیم و تربیت در نهج البلاغه، چ ۸، قم: مرکز انتشارات
دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۸
- (۱۴) سید رضی، نهج البلاغه، ترجمه علی شیروانی، تهران: نشر معارف، ۱۳۹۰
- (۱۵) شریعتمداری، علی، تعلیم و تربیت اسلامی، چ ۹، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۳
- (۱۶) صافی گلپایگانی، لطف الله، رساله توضیح المسایل، قم: دارالقرآن الکریم، ۱۳۷۳
- (۱۷) طباطبایی، محمد حسین، تفسیر المیزان، ترجمه سید محمدباقر موسوی
همدانی، ج ۹، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۶۴

- ۱۸) طبرسی، ابوعلی فضل بن حسن، تفسیر مجمع البیان، ترجمه هاشم رسولی، ج ۲۲، تهران: فراهانی، بی تا.
- ۱۹) طریحی، فخرالدین بن محمد، مجمع البحرین، ترجمه احمد حسینی اشکوری، ج ۳، چاپ سوم، تهران: مکتبه المرتضویه، ۱۳۷۵
- ۲۰) عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۳
- ۲۱) فاضل لنکرانی، محمد، جامع المسائل، ج ۱، قم: امیر العلم، بی تا
- ۲۲) فرهادیان، رضا، اصول و مبانی تعلیم و تربیت در قرآن، چ ۲، تهران: نشر روان، ۱۳۷۲
- ۲۳) گروه نویسندگان خانه کودک، احکام ما و کودکان، قم: دفتر نشر الهادی، ۱۳۷۶
- ۲۴) گروه نویسندگان دفتر همکاری حوزه و دانشگاه، آرای دانشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن، ج ۱ و ۲ و ۳، تهران: انتشارات زیتون، ۱۳۷۸
- ۲۵) گروه نویسندگان، تربیت دینی در جامعه اسلامی معاصر، قم: موسسه امام خمینی (ره)، ۱۳۸۸
- ۲۶) گروه نویسندگان مؤسسه دائره معارف الفقه الإسلامی، موسوعه الفقه الاسلامی طبقاً لمذهب أهل البيت علیهم السلام، ج ۵، قم: مؤسسه دائره معارف الفقه الإسلامی، ۱۴۲۳.ق
- ۲۷)، فلسفه تعلیم و تربیت، ج ۱، چ ۷، قم: دفتر همکاری حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۴
- ۲۸) محدثی، جواد، آفات علم، قم، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۴
- ۲۹) محقق داماد، سید مصطفی، قواعد فقه (بخش مدنی)، چاپ پنجم، تهران: مرکز نشر علوم اسلامی، ۱۳۷۵
- ۳۰)، قواعد فقه: بخش مدنی (مالکیت - مسئولیت)، چ ۱۳، تهران: مرکز نشر علوم اسلامی، ۱۳۸۵
- ۳۱) محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، ج ۵، قم: دارالحديث، ۱۳۹۱

- (۳۲) مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی، مأخذ شناسی قواعد فقهی، قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی قم، ۱۳۷۹
- (۳۳) مشایخی، قدرت الله، قاعده های فقهی، تهران: سمت، ۱۳۸۳
- (۳۴) مشکینی، شیخ علی، اصطلاحات الاصول و معظم ابحاثها، قم: الهادی، ۱۳۷۴
- (۳۵) مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، ج ۲۲، چ ۱۱، قم: صدرا، ۱۳۸۳
- (۳۶) مظفر، محمدرضا، اصول فقه، ترجمه و شرح علی محمدی، ج ۲، قم: دار الفکر، ۱۳۶۹
- (۳۷) معین، محمد، فرهنگ فارسی، ج ۱، چ ۲۲، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۴
- (۳۸) مکارم شیرازی، مسعود و حامدی محمد رضا، مشکات هدایت (درسهای از اخلاق پیشوایان)، قم: مدرسه امام علی بن ابی طالب، ۱۳۷۸
- (۳۹)، ترجمه قاعده لاضرر، قواعد فقهی، عیسی ولایی، ص ۲۰
- (۴۰)، قواعد مهم فقهی، ترجمه محمد جواد نوری همدانی، قم: انتشارات امام علی بن ابی طالب، ۱۳۹۴
- (۴۱) موسوی خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، ترجمه علی انصاری، ج ۲، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۴۲۵ ه.ق
- (۴۲) میالاره، گاستون، معنی و حدود تربیتی، ترجمه علی محمد کاردان، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۵
- (۴۳) نراقی، محمد مهدی، جامع السعادات، ج ۱، نجف، چاپ محمد کلانتر، ۱۳۸۷ ه.ق
- (۴۴) هوشیار، محمدباقر، اصول آموزش و پرورش، بی جا: چاپ سینا، ۱۳۳۱
- (۴۵) ولایی، عیسی، قواعد فقهی، قم: دارالفکر، ۱۳۸۷

مقالات و پایان نامه ها

- (۱) خسروی محمد مهدی، مقاله "ضرورت فقه تربیتی اهداف و کاربردها"، سایت شبکه اجتهاد نت، تاریخ ۹۲/۷/۲۹

- (۲) رازقی هادی، مقاله "نظام سازی تربیتی با استفاده از احکام فقهی" فصلنامه پژوهش و حوزه، شماره ۹، بهار ۱۳۸۱
- (۳) مشیر آباد، صمد سعیدی، مقاله "تأثیرات فقه بر نظام تربیتی"، فصلنامه راهبرد فرهنگ، شماره ۳۶، زمستان ۹۵
- (۴) موسوی، ستاره، مقاله "روش‌های تربیت اجتماعی در نهج‌البلاغه و ارائه الگویی در عصر فناوری اطلاعات و ارتباطات"، ۱۳۹۴
- (۵) موسوی، سید نقی، مقاله "بیدار کردن متری برای نماز از منظر فقه تربیتی"، ۹۵/۹/۱۷
- (۶) "فقه التربه" نظریه ای نو در علوم تربیتی اسلامی (گفتگو با علیرضا اعرافی)، مجله معرفت، شماره ۱۰۴، مرداد ۱۳۸۵
- (۷) ماهنامه روش تبلیغ، قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۴۰۳.ه.ق
- (۸) مجله پاسدار اسلام دی ۱۳۸۷، شماره ۳۲۵
- (۹) سلیمان زاده، علی، پایان نامه "ترجمه کتاب قواعد فقه آیت الله مکارمک شیرازی، کارشناسی ارشد فقه و حقوق اسلامی، ۱۳۸۷

سایت ها

www.ijtilihadnet.ir
www.eshia.ir
www.portal.anhar.ir
www.ensani.ir
www.Howzeh.net
www.noormags.ir
www.elmnet.ir
www.magiran.com
www.pmbio.ir
www.noormags.ir
www.ghbook.ir
www.dl.nlai.ir